

Stort gap mellom trussel og tiltak

ved Arne Røed Simonsen, seniorrådgiver

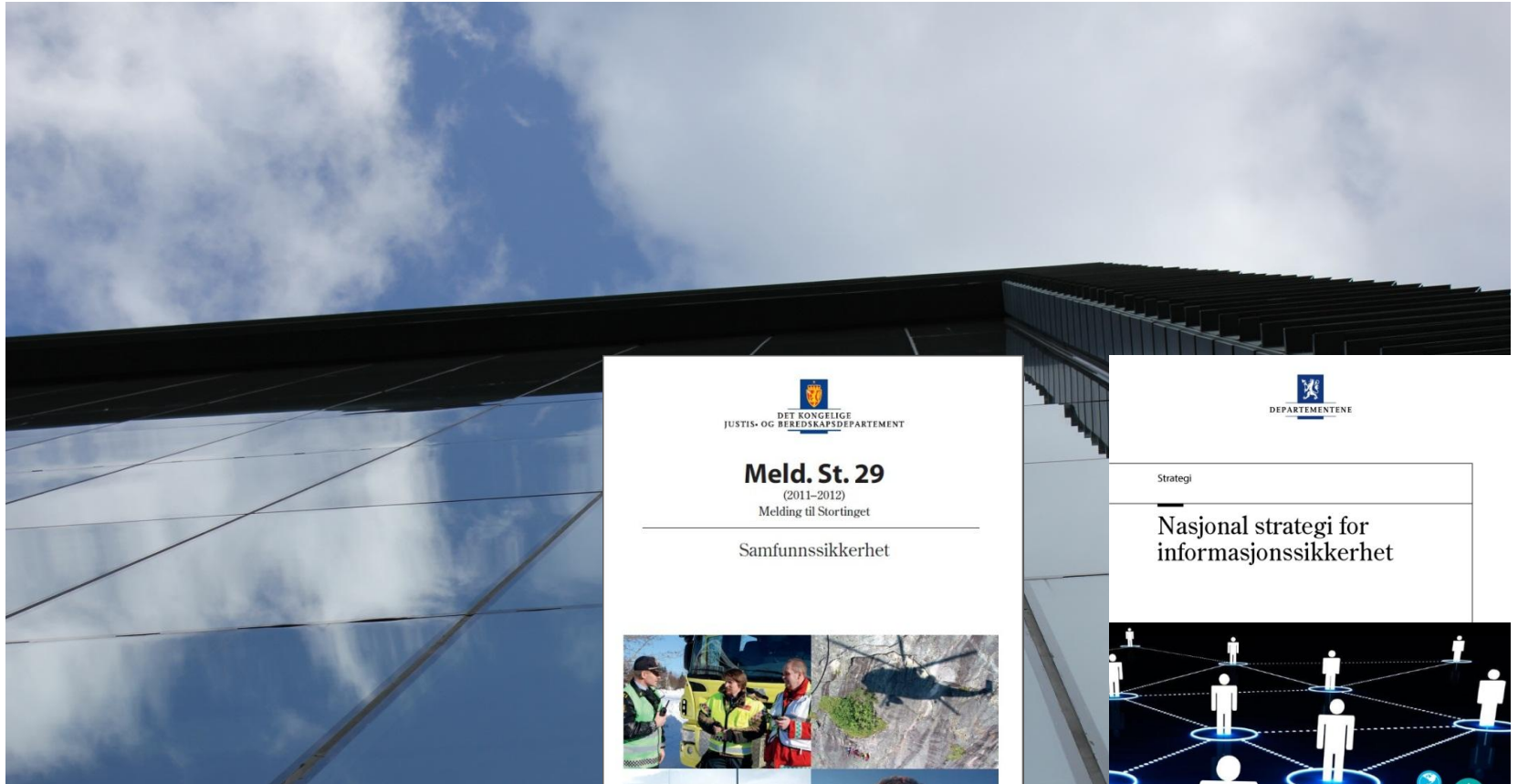

Sikkert.no

Disposisjon

- Trusselbildet
- Mørketallsundersøkelsen 2012

Informasjonssikkerhet et felles ansvar

Utfordringene spenner vidt

Registrerer mer datakriminalitet i Norge

Har oppdaget målrettede angrep mot utvalgte personer i statsforvaltningen

Kortsvindelbande avslørt i Romania

Spionerte på Telenor-sjefer, tømte all e-post og datafiler

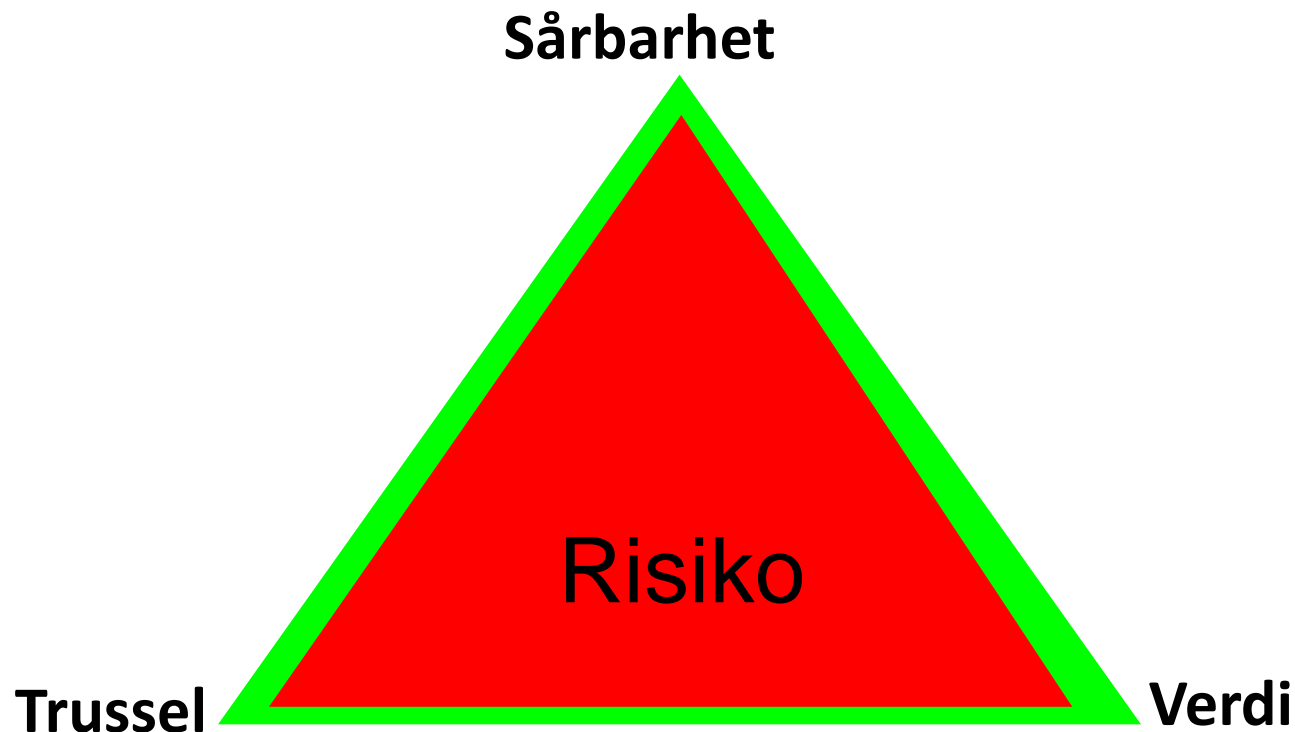
Trussel

- Økt bruk av teknologi for å begå kriminalitet
- Kraftig økning i antall målrettede spionasjeoperasjoner mot norsk industri
- Aktørene bak spenner fra fremmed etterretningstjeneste til globale næringsbedrifter og organiserte hackergrupper
- Økt etterretningsvirksomhet mot et bredt spekter av norske sivile teknologi bedrifter
- Økning i datainnbrudd ved hjelp av ondsinnet programvare
- Mer målrettede og avanserte angrep

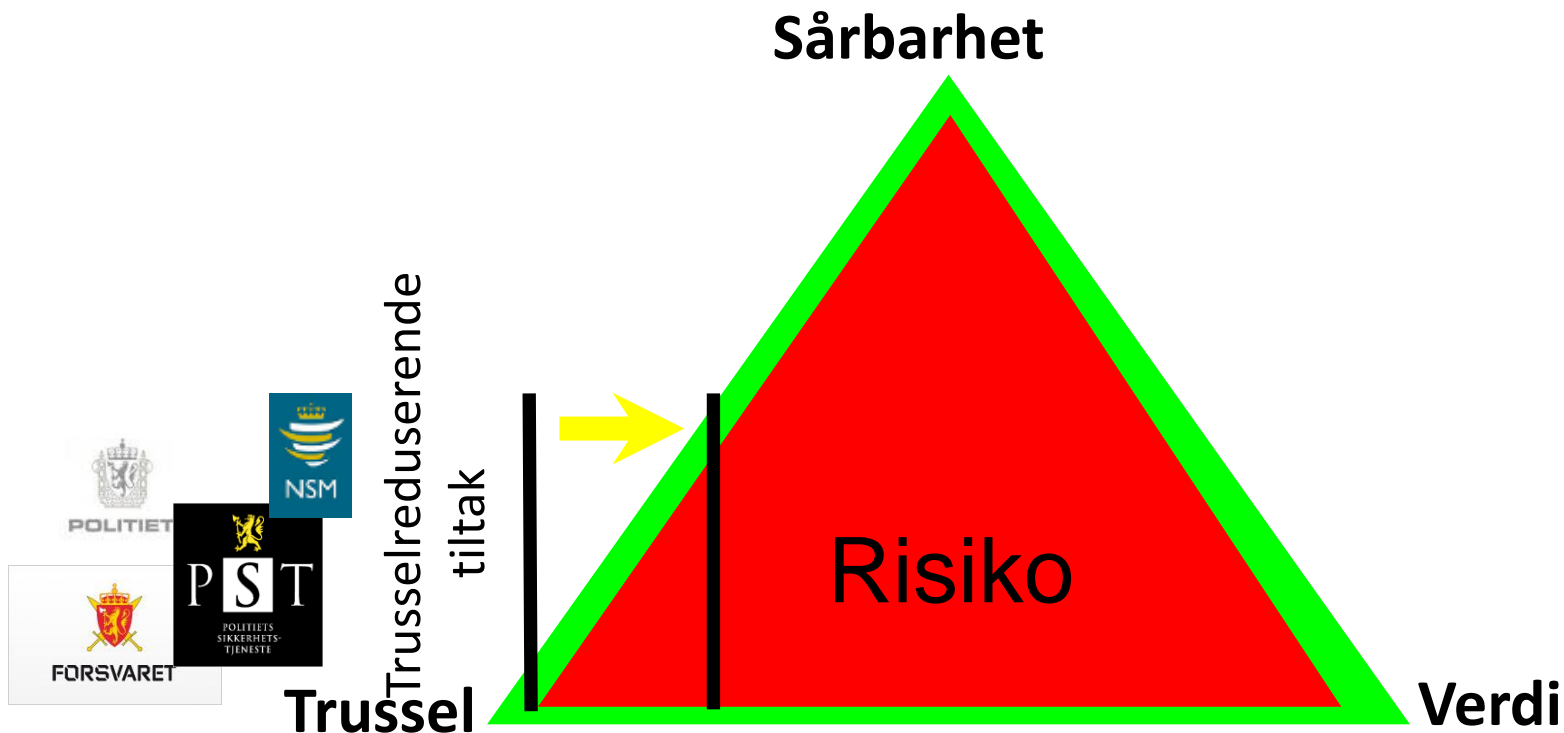
Risikobildet...i den “perfekte verden”

$$\text{Risiko} = \underline{\text{Verdi} * \text{Trussel} * \text{Sårbarhet}}$$

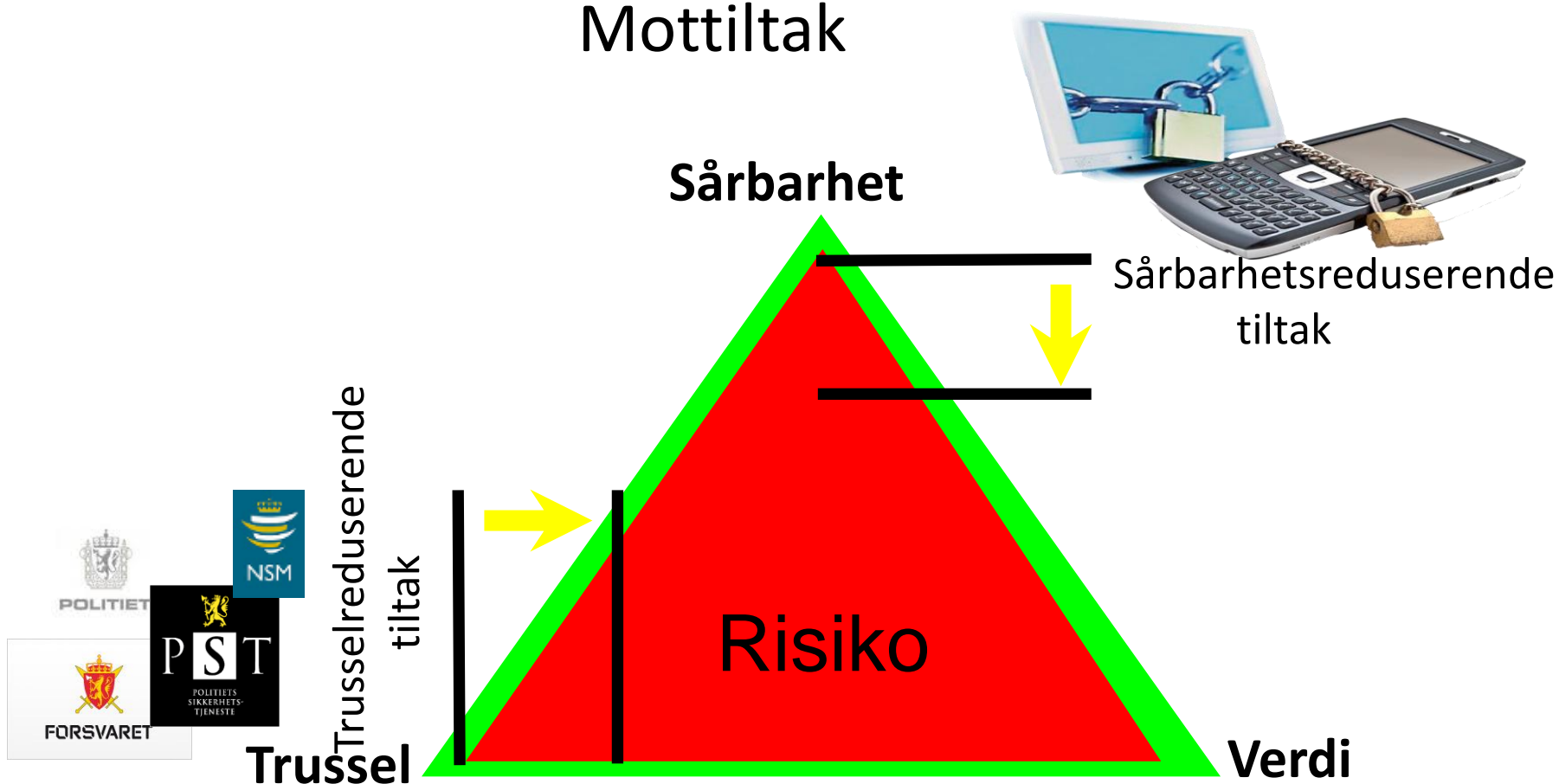
Risikobildet...i den “perfekte verden”

$$\text{Risiko} = \frac{\text{Verdi} * \text{Trussel} * \text{Sårbarhet}}$$

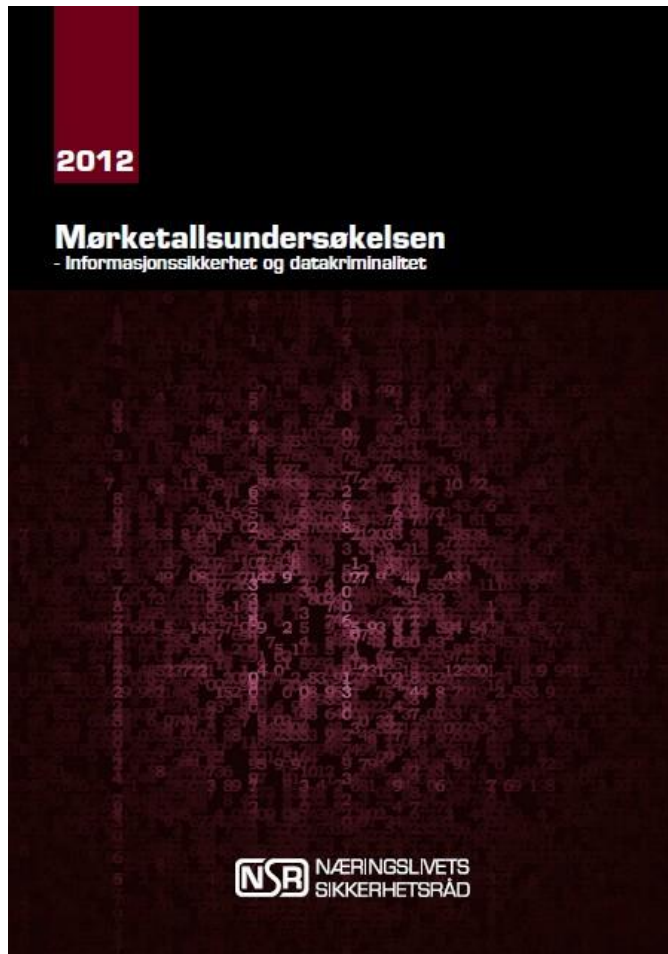

Risikobildet...i den “perfekte verden”

$$\text{Risiko} = \frac{\text{Verdi} * \text{Trussel} * \text{Sårbarhet}}{\text{Mottiltak}}$$

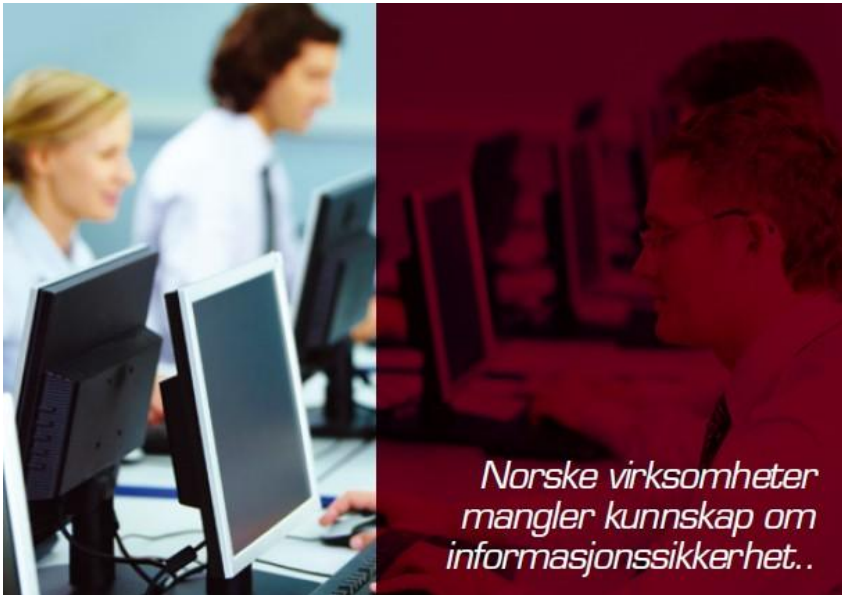

Mørketallsundersøkelsen 2012

- **Tidsrommet 2011**
- **Utvalg**
- **Svarprosent**
- **Datakrimutvalget**
 - Arne-Johan Helle, Telenor (leder)
 - Johnny Mathisen, Telenor Group
 - Christophe Birkeland, Norman
 - Eiliv Ofigsbø, NorCERT, Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM)
 - Janne Hagen, Proactima
 - Håvard Folkedal, Kriminalpolitisen (KRIPOS)
 - Tore Larsen Orderløkken, Norsk senter for informasjonssikring (NorSIS)
 - Vidar Østmo, Broadnet /ITakt
 - Tone Thingbø, Ernst & Young
 - Kristine Beitland, NSR

Hovedfunn

- ***Gapet mellom trusler og sikkerhetstiltak/beredskap øker***
- ***Store mørketall***
- ***Manglende bevissthet om informasjonssikkerhet og datakriminalitet***

Økt sårbarhet

Tabell 3: Krav til leverandøren ved outsourcing.

	2008	2010	2012	Endring 08 - 12 i prosentpoeng
Krav til tilgangskontroll til informasjon	66 %	57 %	54 %	-12 %
Krav til taushetsplikt	71 %	68 %	67 %	-4 %
Krav til tekniske sikringstiltak	66 %	65 %	57 %	-9 %
Krav til tilgjengelighet / oppetid	67 %	65 %	63 %	-4 %
Rett til innsyn i dokumentasjon	51 %	47 %	38 %	-13 %
Økonomisk ansvar ved hendelser	34 %	31 %	26 %	-8 %
Sanksjoner dersom krav ikke oppfylles	32 %	27 %	24 %	-8 %
Vet ikke	18 %	14 %	25 %	7 %

Hendelser og mørketall

Tabell 5: Rapporterte anmeldelser fra Mørketallsundersøkelsen™ samt estimater ihht. svarene i undersøkelsen rundet av til nærmeste hundre⁹

Type hendelse	Estimat	Anmeldelser
1) Datainnbrudd (hacking)	3 200	144
2) Dataskadeverk og – bedrageri	33 000	
a. Uautorisert endring/sletting av data	2 300	
b. Målrettede aksjoner som har til hensikt å redusere tilgjengeligheten	900	143
c. Bedrageri ved misbruk av kredittkort over internett	29 800	
3) Misbruk av IT-ressurser	2 600	47
4) Spredning av ulovlig/opphavsrettslig beskyttet materiale	5 900	0
5) Tyveri av informasjon	100	27
Totalt	44 800	361

Estimatene er basert på opplysningene fra årets undersøkelse, samt SSBs statistikk over næringsstrukturen i Norge fordelt på antall ansatte.

ÅPNE SYSTEM
Jernbaneverkets
(øverst) og web-

LAGET GIGANTISK «TOGSETT»: En 14 år gammel gutt skapte kaos da i byen Lodz etter at han fikk kontroll over styringssystemet til byens trikker. Foto: Europics / All Over Press

Disse tilhører
isentralene

- De bør 14-åring fjernstyrte trikker, fire sporet av og 12 personer ble såret

Storting Internasjonale skandaler viser konsekvensene av at
brannva industrielle styringssystemer er koblet til Internett.

r

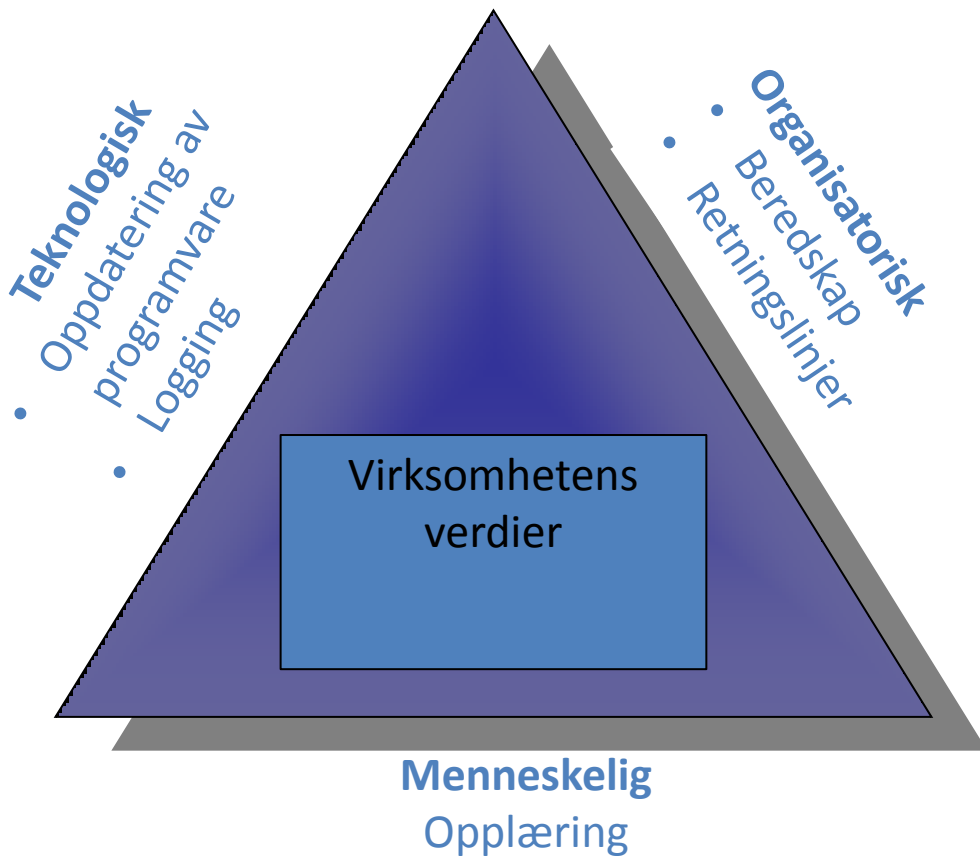
Mest utsatt

Tabell 7: Har virksomheten vært utsatt for følgende hendelse?

Hendelse	IPR-virksomheter	Ikke IPR-virksomheter
Datainnbrudd	14 %	3 %
Tyveri av IT-utstyr	42 %	18 %
DoS-angrep	11 %	1 %
Spredning av ulovlig opphavsrettslig materiale	18 %	5 %
Misbruk av IT-ressurser	19 %	8 %
Tap av opplysninger underlagt Personopplysningsloven	4 %	0 %
Hendelse som har medført varsling fra Internet Service Provider	14 %	5 %

Sikkerhetstiltak

- Nedadgående trend
- "Vet ikke" kategorien betydelig høyere enn tidligere år

STRESSA: Jarl Salomonsen fortet seg å stenge sikkerhetshullet da Dagbladet besøkte ham i slutten av august. Salomonsens bedrift, Lofotnett, solgte datasikkerhet, men hadde kundenes hemmeligheter åpent på nett. Video: Øistein Norum Monsen/Dagbladet.

«Det er et forferdelig sjokk - og trolig kroken på døra»

 Selskapet solgte datasikkerhet for flere millioner kroner, men kundenes passord lå åpent på Internett.

Datakrimutvalgets viktigste anbefaling er å fokusere på sikkerhetskompetanse, holdninger og informasjonsinnhenting om sikkerhets hendelser.

Oppsummert!

Følg NSR på

facebook®